

DERS ÖZETİ • 1. ÜNİTE: KADER İNANCI

Kader İnancı

Kader, Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre belirlemesidir; **kaza** ise belirlenenin zamanı gelince gerçekleşmesidir. İnsan, seçtiği davranışlardan sorumludur.

1 Kader ve Kaza

- Kader: her şeyin bir ölçüye göre belirlenmesi
- Kaza: belirlenenin zamanı gelince gerçekleşmesi
- Allah her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır
- Önce belirleme, sonra gerçekleşme gelir

2 Evrendeki Yasalar (Sünnetullah)

- Fiziksel: cansız varlıklar ve madde
- Biyolojik: canlıların yaşamı
- Toplumsal: insanların birlikte yaşaması
- Yasalar değişmez; hayat onlara göre planlanır

3 İrade ve Sorumluluk

- Külli irade: Allah'ın sınırsız iradesi
- Cüzi irade: insanın sınırlı seçme gücü
- İnsan seçtiği davranışlardan sorumludur
- Seçemediklerinden sorumlu tutulmaz

4 Kaderle İlgili Kavramlar

- Ömür: doğumdan ölüme geçen süre
- Ecel: ömrün sona erdiği an
- Rızık: Allah'ın verdiği her türlü nimet
- Tevekkül: çalışıp sonucu Allah'a bırakmak

5 Yanlış Anlayışlar, Hz. Musa, Ayet el-Kürsi

- "Alın yazısı", "kara talih" sözleri yanlıştır
- Tedbir almamak kader değil, ihmaldir
- H. Musa, kardeşi H. Harun ile Firavun'a gitti
- Ayet el-Kürsi: Bakara suresi 255. ayet

Hangi Yasa?

Yasa türü	Neyle ilgili?	Örnek
Fiziksel	Cansız varlıklar	Gece ile gündüzün birbirini izlemesi
Biyolojik	Canlıların yaşamı	Canlıların beslenmeye ihtiyaç duyması
Toplumsal	Birlikte yaşama	Adaletin huzur getirmesi

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Kader İnancı: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 YASA TÜRÜ

“Bir tohumun uygun ortamda filizlenmesi” hangi yasaya örnektir?

- 1 Olay neyle ilgili, ona bak.
- 2 Tohum bir canlıdır.
- 3 Filizlenme canlının yaşamıyla ilgilidir.

Cevap: Biyolojik yasa

ÖRNEK 2 İRADE

Hiç çalışmayan Elif düşük not alınca “Kaderimde varmış” dedi. Yanlışı nedir?

- 1 Seçebildiği davranışı bul: çalışmak.
- 2 Bu seçimi cüzî iradesiyle yaptı.
- 3 Sonucu kadere yüklüyor.

Cevap: Sorumluluk Elif'tedir

ÖRNEK 3 TEVEKKÜL

Kerem antrenman yapıp kaskını taktı, sonra “Gerisi Allah'a kalmış” dedi. Kavram nedir?

- 1 Önce çaba var mı? Evet.
- 2 Sonuç kime bırakılıyor? Allah'a.
- 3 Çaba + güven = tevekkül.

Cevap: Tevekkül

ÖRNEK 4 ECEL VE ÖMÜR

Doğumdan ölüme geçen süre ile bu sürenin bittiği an hangi kavramlardır?

- 1 Süre anlatan kavram ömürdür.
- 2 Bitiş anını anlatan kavram ecel.
- 3 Sırayı karıştırma.

Cevap: Ömür ve ecel

ÖRNEK 5 YANLIŞ ANLAYIŞ

Baret verilmeyen şantiyedeki kazaya “kaderdi” demek neden yanlıştır?

- 1 Tedbir alınmış mı? Hayır.
- 2 Tedbir almamak bir ihmaldir.
- 3 “Kader” demek ihmali gizler.

Cevap: Sorumluluk ihmal edenlerdedir

MİNİ TEST

Kader İnancı: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre belirlemesine ne denir?

- A) Kader B) Kaza
C) Ecel D) Rızık

2. Belirlenen şeyin zamanı gelince gerçekleşmesine ne denir?

- A) Tevekkül B) Kaza
C) Ömür D) Sünnetullah

3. "Gece ile gündüzün birbirini izlemesi" hangi yasaya örnektir?

- A) Biyolojik B) Toplumsal
C) Fiziksel D) Ahlaki

4. "Kurallara uyulmayan yerde kargaşanın artması" hangi yasaya örnektir?

- A) Fiziksel B) Biyolojik
C) Kimyasal D) Toplumsal

5. Canlıların solunuma ihtiyaç duyması hangi yasaya örnektir?

- A) Biyolojik B) Fiziksel
C) Toplumsal D) Hiçbiri

6. İnsana verilen sınırlı seçme gücüne ne denir?

- A) Küllî irade B) Cüzî irade
C) Tevekkül D) Kaza

7. İnsan aşağıdakilerden hangisinden sorumlu tutulur?

- A) Göz renginden
B) Doğduğu yerden
C) Doğru söyleyip söylememekten
D) Anne babasından

8. Elinden geleni yapıp sonucu Allah'a bırakmaya ne denir?

- A) Rızık B) Ecel
C) Kader D) Tevekkül

9. Hz. Musa (a.s.) ile birlikte Firavun'a giden kardeşi kimdir?

- A) Hz. Harun B) Hz. Yusuf
C) Hz. Nuh D) Hz. Şuayb

10. Ayet el-Kürsî'nin mesajlarından biri hangisidir?

- A) Başarı şansa bağlıdır
B) Allah, kullarının önündekini ve arkasındakini bilir
C) İnsan sorumlu değildir
D) Yasalar değişir

Cevap anahtarı

1. A · Belirleme kaderdir.
3. C · Cansız doğa olayıdır.
5. A · Canlıların yaşamıyla ilgilidir.
7. C · Yalnız seçebildiklerinden sorumludur.
9. A · Allah, Hz. Musa'yı kardeşi Hz. Harun ile destekledi.
2. B · Gerçekleşme kazadır.
4. D · İnsanların birlikte yaşamalarıyla ilgilidir.
6. B · Küllî irade Allah'a aittir.
8. D · Önce çaba, sonra güven.
10. B · Ayet Allah'ın sıfatlarını anlatır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/8-sinif-din-kulturu-1-unite-kader-inanci-konu-anlatimi